

1. Samenvatting voorstel

Op grond van artikel 14 van de Wet Veiligheidsregio's stel het bestuur van de Veiligheidsregio vierjaarlijks een dekkingsplan vast. In dit document wordt de operationele prestatie van de brandweer beschreven. Het huidige dekkingsplan loopt formeel tot 1-1-2026. Het huidige plan was het eerste dekkingsplan wat is gemaakt op basis van Gebiedsgerichte Opkomsttijden (verder te noemen GGO).

Bij het vaststellen van het huidige dekkingsplan was de verwachting dat de afgeronde handreiking die ten grondslag ligt aan de systematiek van GGO in de Wet Veiligheidsregio's zou worden opgenomen. Deze werd immers toch herzien. Dit is echter nog niet gebeurd. Omdat hiermee de huidige wet nog van toepassing is, heeft dit tot gevolg dat er formeel nog een nieuw vierjarig dekkingsplan dient te worden vastgesteld. Hier wordt inmiddels aan gewerkt. Het betreft een dekkingsplan voor de periode 2026-2029.

Dit plan is echter nog niet gereed. Dit omdat ervoor is gekozen de uitkomsten van de projecten rondom het implementeren van dynamisch alarmeren en de gevolgen van de invoering van Gebiedsontsluitingsweg 30 km/h (GOW30) mee te nemen in het dekkingsplan. Dit leidt ertoe dat het plan niet meer dit jaar kan worden vastgesteld. Daarom is het wenselijk het Algemeen Bestuur te verzoeken de huidige geldigheidsduur van het dekkingsplan te verlengen tot en met 2026. Het verlengen van het nog geldende plan heeft geen effect op de repressieve prestatie in 2025 en/of 2026.

2. Algemeen

Onderwerp:	Verlenging geldigheidsduur dekkingsplan tot en met 2026	Opgesteld door:	VRHM Brandweezorg K. de Jong
		Afgestemd met:	VRHM Strategie en Beleid
Voorstel t.b.v. vergadering:	Algemeen Bestuur	Datum	4 december
Agendapunt:	13.	Bijlage(n):	-
Portefeuille:	P. Verhoeve (DB) H. Zuidijk (VD)	Status:	Besluitvormend
Vervolgtraject besluitvorming:	N.v.t.	Datum:	N.v.t.

3. Besluit

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. De geldigheidsduur van het huidige dekkingsplan 2022-2025 voor de duur van één jaar te verlengen. Hiermee is deze geldig tot en met 2026.

4. Achtergrond

Verleden

Het formele besluit heeft alleen betrekking op het verlengen van de geldigheidsduur van het huidige plan. In aanvulling daarop enige achtergrondinformatie over het dekkingsplan. Wat is het doel, welk proces is er de afgelopen jaren gebouwd en wat kan VRHM daarmee?

Het dekkingsplan op basis van gebiedsgerichte opkomsttijden (GGO) beschrijft de operationele prestatie van de brandweer. Welke kazerne rijdt waarheen, binnen welke bandbreedte is de eerste eenheid daar aanwezig en met hoeveel voertuigen? Daarbij worden de aspecten snelheid, capaciteit, paraatheid en werkdruk meegenomen. Het plan is feitelijk een toetsingskader voor de uitvoering van de repressieve brandweezorg. Daarnaast monitort de veiligheidsregio deze prestatie, door enerzijds een prognose te maken en anderzijds de dagelijkse realisatie in de gaten te houden. Zijn theorie en praktijk met elkaar in overeenstemming?

Voordat er werd gewerkt met de methodiek van gebiedsgerichte opkomsttijden (GGO) werden er normtijden gehanteerd in het dekkingsplan. Deze normtijden waren op meerdere plekken overschreden, maar omdat er slechts werd gekeken naar de prognose en niet naar de realisatie vormde dit een papieren werkelijkheid. Het dekkingsplan werd voor een periode van vier jaar vastgesteld en daarmee werd aan de wettelijke verplichting voldaan.

Bij de opstellen van de methodiek van GGO, waarvoor Hollands Midden een van de pilotregio's was, is er op een andere wijze naar het dekkingsplan gekeken. Om het bestuurlijk meer van waarde te laten zijn was het wenselijk de operationele prestatie realistisch in beeld te brengen. Daarnaast kon het dekkingsplan onder meer input leveren voor de keuzes over de plaatsing van kazernes, de inrichting van wegen, soorten en locaties van bebouwing en de inrichting van de eigen organisatie. In praktijk bevindt brandweer Hollands Midden zich namelijk in een continu veranderende omgeving en de overtuiging is dat een statisch document daar onvoldoende aan bijdraagt. En tenslotte werden in de oude methodiek de resultaten van de repressieve prestatie niet gemonitord en beoordeeld. Er was alleen sprake van een prognose. De realisatie, wat er nu echt gebeurde, maakte geen vast onderdeel uit van het plan. Daarmee werd de kans om te leren van hetgeen er in praktijk gebeurde en om dit aan te passen onvoldoende benut.

Categorisering

Bij de invoering van GGO werd gekozen voor een meer risicogerichte beoordeling van het geografische gebied. Daarvoor werd heel Hollands Midden onderverdeeld in meer dan 600 buurten en deze zijn gecategoriseerd in drie typen. Hierbij is gekeken naar de soort bebouwing. Stedelijke omgeving, hoogbouw, portiekwoningen vallen in een categorie. Reguliere grondgebonden woningen vallen in een andere categorie en landelijke gebied valt in de derde categorie. Feitelijk betreft dit een risicoclassificatie. Een gebouw met verminderd zelfredzamen krijgt een andere waarde dan bijvoorbeeld een weiland. Aan deze categorieën zijn prestatienormen gehangen. Hierbij is er gewerkt met bandbreedten. Bij categorie I spant de brandweer zich in om daar binnen 4-10 minuten na alarmering aanwezig te zijn, daarna 7-13 minuten voor categorie II en tenslotte 12-18 minuten voor categorie III.

Nadat de buurten waren gecategoriseerd zijn deze beoordeeld. Welke opkomsttijd kent de brandweer daadwerkelijk in de desbetreffende buurt? Aan deze prestatie werd een waarde gehangen, variërend van groen naar blauw tot rood. En in tegenstelling tot eerdere methodiek niet alleen voor de prestatie van het eerste voertuig maar werd ook gekeken naar de prestatie bij een zogenaamde 'grote brand': hoe lang duurt het voor de derde tankautospuiter aanwezig is? Het op de been brengen van meer

materieel valt onder de noemer slagklacht en dit maakt een onderdeel uit van de methodiek van GGO.

Naast snelheid en slagkracht is destijds nog een aantal aandachtspunten meegenomen in de opzet van het dekkingsplan. Dit betreft de onderwerpen:

- Omgevingsontwikkelingen. Denk aan bevolkingsgroei, vergrijzing, woningbouw, mobiliteit, risicoprofielen en veranderende wet- en regelgeving.
- Beleidseffectiviteit. Welk beleid voeren we? Waaruit blijkt dat het werkt? Wat zijn de meetbare effecten op veiligheid, opkomsttijd en inzetbaarheid?
- Prestatie-indicatoren. Niet alleen weten wat er gebeurt, maar ook helder kunnen uitleggen waarom we doen wat we doen, hoe we dat doen, en wat het oplevert voor de samenleving.
- Vooruitkijken naar toekomstige opgaven. Door trends en signalen tijdig te duiden kunnen we bijsturen en onze repressieve capaciteit afstemmen op toekomstige risico's en behoeften.

Met deze vernieuwde opzet was het doel om met behulp van het dekkingsplan beleidsdoelen te vertalen naar operationele inzetbaarheid en daarmee een brug tussen bestuurlijke doelstellingen en praktijk te vormen.

Heden

Nadat het Dekkingsplan 2022-2025 is vastgesteld, is de brandweer van start gegaan met het invullen van de volgende stap. Met het toepassen van de nieuwe methodiek is de voorkant van het proces, de beschrijving van de operationele prestatie, sterk verbeterd. Daarbij is met een meer risicogerichte blik gekeken naar de prestatie, er is gekeken naar slagkracht en naar de invloed van beleidskeuzen en ontwikkelingen. Daarna ging het om de inrichting van de achterkant van het proces. Dit betreft de monitoring. Wat leveren we nu precies op straat? Leveren we in de praktijk wat we aan de voorkant hadden verwacht? En wellicht nog belangrijker, waarom gebeurt dat wel of juist niet?

Dit heeft geleid tot het inrichten van de procesgroep Dekkingsplan. Deze heeft als doel het:

- Continu monitoren van relevante externe en interne ontwikkelingen;
- Bijwerken van het Dekkingsplan op basis van actuele data en inzichten;
- Doorrekenen en beoordelen van scenario's (casussen) met mogelijke impact;
- Duiding en bijstelling van het Dekkingsplan en dit delen met bestuur, gemeenten en intern.

Hiermee wordt het statische document dat het dekkingsplan oorspronkelijk was, een dynamisch document dat actueel inzicht geeft in de prestatie. Het Dekkingsplan vormt op deze wijze een belangrijk strategisch document waarmee vraagstukken integraal kunnen worden benaderd. Dit heeft als doel een positieve bijdrage te leveren aan het tijdig betrekken van VRHM bij interne en externe besluitvorming die van invloed is op onze operationele prestatie. Daarnaast kan door inhoudelijk en strategisch advies te geven worden bijgedragen aan een verbetering van de veiligheid in de bredere zin dan alleen de repressieve prestatie.

Toekomst

Met het toepassen van de methodiek van gebiedsgerichte opkomsttijden en het inrichten van het interne proces maakt brandweer Hollands Midden klaar voor de toekomst en het volgende dekkingsplan. Daarin worden twee ontwikkelingen meegenomen. Dat betreft enerzijds de gevolgen van het inrichten van wegen op basis van gebiedsontsluitingsweg 30km/h (GOW 30). Daarmee verlagen gemeenten op meerdere wegen de snelheid. Enerzijds komt dit de verkeersveiligheid ten goede. Anderzijds heeft dit ook effect op de tijd waarop wij ter plaatse komen. Een eerste globale

berekening laat zien dat de aanrijtijd met circa 10% toeneemt. Dit effect moet beter inzichtelijk worden in het nieuwe dekkingsplan.

Een tweede ontwikkeling is dynamisch alarmeren. Dit heeft betrekking op een werkwijze en een softwaresysteem waarmee de brandweer sneller kan inspelen op verandering. Denk daarbij aan wegopbrekingen, bedreigingen van de paraatheid en/of organisatorische vraagstukken. Met de procesinrichting van het dekkingsplan wordt straks eerder inzichtelijk waar vragen en kansen liggen en dan is het wenselijk ddaar technisch ook sneller op in te kunnen spelen om in een veranderende omgeving de snelst mogelijke brandweezorg te kunnen leveren.

Uiteindelijk streeft brandweer Hollands Midden in de toekomst naar de volgende doelen:

1. *Tijdige en juiste aanwezigheid.* Het voldoen aan de geprognoseerde tijd op locatie en daarmee binnen de aanvaardbare norm;
2. *Structurele paraatheid.* Dit betreft een evenwicht tussen mensen, materieel en organisatie;
3. *De juiste inzetstrategie.* Afgestemd op het type incident en vakbekwaam afhandelen;
4. *Veilige werkomstandigheden.* Voor zowel eigen personeel als burgers;
5. *Meerwaarde uit samenwerking.* Dit betreft partners als politie, ambulance, gemeenten maar ook andere strategische ketenpartners als Rijkswaterstaat, Natuurmonumenten, waterschappen, KNRM, Liander, Defensie en dergelijke, waarbij door kennisdeling en procesafstemming prestaties worden afgestemd en verbeterd.

Met bovenstaande context en duiding in gedachten wordt met het dekkingsplan een fundament gelegd om blijvend kwalitatieve repressieve brandweezorg te kunnen leveren in Hollands Midden.

5. Consequenties

De verlenging van het geldende dekkingsplan 2022-2025 vraagt om een besluit van het Algemeen Bestuur. Daarmee is de rechtmatigheid van de verlenging van de vierjarige termijn geborgd. Hiermee worden we in staat gesteld het dekkingsplan 2026-2029 uit te voeren op basis van het nieuwe proces inclusief de nieuwste ontwikkelingen. Het verlengen van het nog geldende plan heeft geen effect op de repressieve prestatie in 2025 en/of 2026.

6. Implementatie en communicatie

De interne opdracht ligt bij de projectgroep Dekkingsplan. Via deze structuur wordt de interne afstemming geborgd. In aansluiting daarop volgt de regulier lijn van besluitvorming welke eindigt in de vergadering van het Algemeen Bestuur.